

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen om astrofysiskt samarbete och förslag till lag om sättande i kraft de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det mellan Spanien, Danmark, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och Sverige i maj 1979 i Santa Cruz de la Palma ingångna fördraget om samarbete på astrofysikens område. Sedermera har även Tyskland, Frankrike, Italien och Norge anslutit sig till fördraget. Med överenskommelsen uppmuntras sådant samarbete gällande astrofysisk forskning mellan ifrågavarande länders vetenskapliga forskningsinstitut som tjänar fredliga syften. På basen av överenskommelsen grundades Kanarieöarnas astrofysiska institut, som utgör en spansk vetenskaplig organisation och svarar för verksamhetsförutsättningarna för de internationella astronomiska observatorierna på Kanarieöarna.

Dessutom föreslås i propositionen att Finlands Akademi befullmäktigas att verka inom fördragsordningen såsom Finlands nationella organisation, det vill säga som s.k. signatär-

organ samt att underteckna det den 26 maj 1979 ingångna forskningssamarbetsprotokollet av teknisk natur samt tilläggsprotokollet av den 8 april 1983 och ändringarna häri.

Avsikten är att deponera godkännandeinstrumentet/anslutningsinstrumentet hos Konungariket Spaniens regering sedan riksdagen godkänt överenskommelsen. Finlands anslutning till överenskommelsen träder i kraft sedan Finlands nationella organisation det vill säga sk signatärorgan, Finlands Akademi, undertecknat forskningssamarbetsprotokollet, dess tilläggsprotokoll samt ändringsprotokoll. I propositionen ingår ett lagförslag om sättande i kraft de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen samt ett befullmäktigande för Finlands Akademi att underteckna forskningssamarbetsprotokollet och dess tilläggsprotokoll samt deras ändringsprotokoll. Avsikten är att lagen skulle träda i kraft samtidigt med samarbetsöverenskommelsen.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Spanien, Danmark, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och Sverige ingick den 26 maj 1979 i Santa Cruz de la Palma en överenskommelse om samarbete inom astrofysiken (Agreement on Cooperation in Astrophysics, Santa Cruz de la Palma, 26th of May 1979). Senare har även Tyskland, Frankrike, Italien och Norge anslutit sig till överenskommelsen. Överenskommelsen sporrar till samarbete inom astrofysisk forskning i fredligt syfte mellan vederbörande länders vetenskapliga forskningsinstitut. Genom överenskommelsen grundades Kanarieöarnas astrofysiska institut (Instituto de Astrofísica de Canarias=IAC), som är en spansk vetenskaplig organisation och svarar för verksamhetsförutsättningarna för de internationella astronomiska observatorierna på Kanarieöarna.

Avsikten med anslutningen till överenskommelsen är dessutom det medlemskap i vetenskapliga kommittén vid Kanarieöarnas astrofysiska institut (Comite Científico Internacional=CCI) som följer med anslutningen. Sagda kommitté är enligt det skilda protokoll om forskningssamarbete i Spanien som i enlighet med den astrofysiska överenskommelsen upprättats den 26 maj 1979 i Santa Cruz de la Palma ett sakkunnigorgan, vars uppgift är att koordinera de övriga observatoriernas verksamhet på området samt administrera samarbetet dem emellan. Forskningssamarbetsprotokollet har upprättats mellan vederbörande nationella organisation (signatärorgan). I Finland skulle Finlands Akademi utgöra Finlands nationella organisation eller signatärorgan. Sammanlagt har tolv europeiska länder byggt flera effektiva teleskop och instrument för mätning av den kosmiska strålningen på Kanarieöarna i La Palma och Teneriffas bergstrakter, eftersom dessa berg på över 2400 meters höjd bildar synnerligen förmånliga förhållanden för astronomisk observation. Forskningssamarbetsprotokollets signatärorgan samt i protokollet närmare definierade forskningsinstitutens användare är representerade i CCI-kommittén.

Överenskommelsen har kompletterats den 8 april 1983 med ett tilläggsprotokoll mellan vederbörande nationella organisationer ("signatärorganisationer") där protokollets tillämpningsområde utökats att omfatta ett annat observatorium dvs Teide observatorium.

Dessutom hör till samarbetsöverenskommelsen och protokollet ett ändringsprotokoll av teknisk karaktär där till de officiella giltiga språken fogats tyska och franska.

Överenskommelsen är i princip tredelad. Första delen utgörs av staterna som är parter i den astrofysiska överenskommelsen. Enligt den andra delen svarar i artikel 3 i överenskommelsen avsedda aktörer för utvecklandet av samarbetet. Dessa utgör de av staterna utsedda vetenskapliga institutioner som i terminologin i överenskommelsen benämns signatärorgan (Signatory Bodies) och för Finlands del skulle vara Finlands Akademi. Aktörer i tredje delen är, förutom Kanarieöarnas astrofysiska institut, parternas nationella vetenskapliga organisationer (User Institutions), närmast universitet och forskningsinstitut. Dessa organisationer är berättigade att använda i överenskommelsen avsedda forskningsinstitut och uppgör skilda avtal med Kanarieöarnas astrofysiska institut.

2. Nuläge och föreslagna ändringar

Finland är medlem i den vetenskapliga organisation (Nordic Optical Telescope Scientific Association=NOTSA) som sedan 1990 upprätthåller ett nordiskt optiskt teleskop på La Palma på Kanarieöarna och till vilken hör alla nordiska länder. Bildkvaliteten med NOT-teleskopet är utomordentlig och med det har betydande forskningsarbete utförts. Finlands del av observationsverksamheten och observationstiden är 30 %.

Utöver NOT-teleskopet finns flera andra stora teleskop på La Palma. La Palmas stora observatorium (Observatorio del Roque de los Muchachos=ORM) bedriver ett synnerligen omfattande internationellt samarbete. CCI-kommittén grundades i tiden för att lösa praktiska detaljer i detta observatoriums

verksamhet och nu är fråga om medlemskap i denna kommitté.

Den vetenskapliga CCI-kommitténs uppgift är enligt forskningsprotokollets 7 artikel bl.a:

- koordinera nyttjandet av gemensam utrustning och tjänster för teleskopen på området;
- godkänna betalningsgrunderna för gemensam utrustning och tjänster;
- godkänna installerande av nya teleskopanläggningar såvida de inverkar på övriga användare;
- koordinera gemensamma vetenskapliga projekt inom ramen för reserverad observationstid;
- uppgöra regler för fördelningen av observationer; samt
- övriga ärenden som hör till utvecklandet och användningen av observatorierna.

Fastän Finland bedrivit betydande astronomisk forskningsverksamhet med NOT-teleskopet på Kanarieöarna har Finland inte kunnat bli medlem i CCI-kommittén eftersom landet inte är part i överenskommelsen om astrofysiskt samarbete.

En anslutning till samarbetsöverenskommelsen säkrar en plats för Finland i CCI-kommittén samt påverkningsmöjligheter i administrationen av astronomisk forskning på Kanarieöarna. En anslutning till samarbetsöverenskommelsen förorsakar inte Finland några egentliga kostnader. De nordiska ländernas medlemsavgift, inkluderat Finlands, erlägger NOTSA åt CCI-kommittén. Alla övriga parter i NOTSA, utom Finland, är medlemmar i CCI-kommittén och parter i den överenskommelsen om astrofysiskt samarbete.

3. Propositionens verkningar

En anslutning till överenskommelsen om astrofysiskt samarbete möjliggör Finlands deltagande i CCI-kommittén och administrationen av observatorierna på Kanarieöarna samt förbättrar och främjar finska forskares arbetsförhållanden.

4. Beredningen av ärendet

Finlands Akademi och undervisningsmini-

steriet har föreslagit en anslutning till samarbetsöverenskommelsen. Utlåtanden har inbegärts av justitieministeriet, handels- och industriministeriet, kommunikationsministeriet samt finansministeriet. Alla har understött Finlands anslutning till överenskommelsen om astrofysiskt samarbete.

5. Samarbetsöverenskommelsens målsättning och centrala innehåll

Samarbetsöverenskommelsen centrala innehåll (artikel 4) är en koordinerad verkställighet av Kanarieöarnas observatoriers forskningsprogram och tekniska utveckling samt gemensamt nyttjande av tekniska anläggningar.

I enlighet med artikel 5 bestäms i forskningssamarbetsprotokollet, där hänvisas till gemensam och koordinerad verkställighet av forskningsprogram och teknologiska utvecklingsprogram samt gemensamt nyttjande av vetenskaplig och teknisk apparatur, beträffande signatärorganens inbördes förhållande:

a) rättvist fördelad finansiering av de kostnader som åsamkats av utvecklingen av samarbetet och det gemensamma och koordinerade genomförandet av forskningsprogram eller teknologiska utvecklingsprogram såväl som av nyttjandet av vetenskapliga eller tekniska anläggningar (Finlands andel erläggs och har även härtills erlagts ur NOT:s betalningsandel)

b) tilldelning av observationstid:

i) Spanien skall avgiftsfritt ha till sitt förfogande minst 20 % av vart och ett av de på observatorierna uppförda teleskopens och instrumentens observationstid med undantag för normala kostnader för det förbrukningsmateriel som krävs för observationer. Denna tid skall på IAC:s ansvar få nyttjas av spanska institutioner och andra i samarbetet deltagande institutioner oberoende av nationalitet.

ii) tilldelning av minst ytterligare 5 % av var och en av teleskopanläggningarna observationstid för samarbetsprogram mellan användarinstitutioner, vari inbegrips IAC. Varje användarinstitution och med IAC:s samtycke vilken spansk institution som helst skall ha rätt att delta i varje sådant program om den så önskar.

c) samarbete vid utbildning av spansk vetenskaplig och teknisk personal på astrofysikens område.

d) överenskommelse mellan IAC och de övriga användarinstitutionerna beträffande nyttjandet av mark på observatorierna för teleskopiska anläggningar och nyttjandet av observatoriernas gemensamma tjänster.

e) det administrativa system som skall ge signatärorganen en rättvis representation i fråga om godkännande av beslut om upprättande av gemensamma tjänster samt underhålls- och driftskostnader för dessa.

DETALJMOTIVERING

1. Innehållet i överenskommelsen om astrofysiskt samarbete

Överenskommelsen om astrofysiskt samarbete innehåller 16 artiklar och en bilaga om placeringen och storleken för ORM:s och Teides observatorium. Till överenskommelsen hör dessutom ett forskningssamarbetsprotokoll från 1970 och ett tilläggsprotokoll från 1983 om dess utvidgande att gälla Teides observatorium. Till överenskommelsen om astrofysiskt samarbete och de två nämnda protokollen hör ändringsprotokoll av teknisk karaktär, där tyska och franska läggs till överenskommelsens ursprungliga språk.

Enligt inledningen till samarbetsöverenskommelsen önskar regeringarna i Konungariket Spanien, Konungariket Danmark, Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland samt Konungariket Sverige främja det vetenskapliga samarbetet mellan dessa länder. De är medvetna om detta samarbets betydelse för en utveckling av bättre relationer mellan dem och beaktar sitt gemensamma intresse att främja forskningen på astrofysikens område. Vidare inser de betydelsen av ett intimt samarbete för en utveckling av bättre relationer mellan dem och beaktar sitt gemensamma intresse att främja forskningen på astrofysikens område och är medvetna om att det i Spanien och i synnerhet på Teneriffa och La Palma finns områden som erbjuder unika villkor för astronomiska observationer, varför olika europeiska vetenskapliga institutioner visat stort intresse för uppförande av starka teleskop på Kanarieöarna. Övriga parter beaktar det av Konungariket Spaniens regering fattade beslutet om att göra observatorierna på Kanarieöarna tillgängliga för det internationella vetenskapliga samfundet på Kanarieöarna och i enlighet med detta beslut tillåta att sådana observatorier nyttjas för astrofysisk forskning av de avtalsslutande parternas vetenskapliga institutioner på de villkor som fastställts i överenskommelsen under förutsättning att de i artikel 3 nämnda signatörorganen ingår ett protokoll med Spanska forskningsrådet (nedan CSIC).

I artikel 1 ingår definitioner och betydelse av termerna i överenskommelsen.

Enligt artikel 1 är Instituto de Astrofísica de Canarias (Kanarieöarnas astrofysiska forskningsinstitut, nedan IAC) en vetenskaplig institution som tillhör CSIC och upprättat av detta i samarbete med La Lagunas universitet och Cabildo-öarnas samförvaltningsområde i Santa Cruz på Teneriffa (Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife) för att främja den astrofysiska forskningen på Kanarieöarna och som omfattar laboratorier och utrustningen i La Laguna samt i bilagan till denna överenskommelse nämnda observatorier.

Enligt artikel 2 avses med "Teleskopanläggning" strålningsfångare med därtill hörande kringutrustning i samma byggnad.

Enligt artikel 3 är "Signatärstat" en på en av de avtalsslutande parternas territorium upprättad nationell organisation, som undertecknar det i artikel 3 avsedda protokollet.

Enligt artikel 4 är "Användarinstitution" IAC och de på en av de avtalsslutande parternas territorium upprättade nationella vetenskapliga organisationer som är bemyndigade att för astrofysisk forskning nyttja IAC:s anläggningar och tjänster genom att underteckna en överenskommelse med IAC om teleskopanläggningar.

Enligt artikel 5 avser "Gemensamma resurser" de resurser på observatorierna som stöder deras verksamhet och nyttjandet av teleskopanläggningar.

Enligt artikel 2 främjar avtalssparterna samarbete för fredliga ändamål på den astrofysiska forskningens område mellan respektive länders vetenskapliga institutioner.

Enligt punkt 1 i artikel 3 skall för utvecklingen av detta samarbete ingås ett protokoll som reglerar de konkreta aspekterna på samarbetet mellan följande nationella forskningsinstitut: Spanska forskningsrådet, Danska forskningssekreteriatet, Förenade Konungarikets naturvetenskapliga forskningsråd och Sveriges Kungliga vetenskapsakademi.

Enligt punkt 2 i artikeln innebär de avtalsslutande parternas undertecknande av denna överenskommelse att protokollet godkänts av var avtalsslutande parts behöriga myndighet enligt i deras respektive länders fastställda förfaranden.

Enligt punkt 3 kan protokollet ändras genom signatärorganens enhälliga överenskommelse.

Enligt *artikel 4* kan astrofysiskt samarbete ske bland annat på följande sätt:

a) Utbyte av information om vetenskaplig forskning inom astrofysiken.

b) Utbyte av vetenskapsmän, experter och teknisk personal.

c) Gemensamt och koordinerat genomförande av teknologiska forskningsprogram.

d) Gemensamt och koordinerat nyttjande av vetenskapliga och tekniska anläggningar,

e) Uppförande och nyttjande av teleskop och instrument i IAC:s observatorier.

Enligt *artikel 5* skall det enligt artikel 3 ingångna protokollet, som avser gemensamt och koordinerat genomförande av forskningsprogram och teknologiska utvecklingsprogram samt gemensamt nyttjande av vetenskapliga och tekniska anläggningar, skall beträffande ömsesidiga relationer signatörorganen emellan reglera:

a) rättvist fördelad finansiering av de kostnader som åsamkats av utvecklingen av samarbetet och det gemensamma och koordinerade genomförandet av forskningsprogram eller teknologiska utvecklingsprogram;

b) tilldelning av observationstid;

i) Spanien skall avgiftsfritt ha till sitt förfogande minst 20 % av vart och ett av de på observatorierna uppförda teleskopens och instrumentens observationstid med undantag för de normala kostnader för det förbrukningsmaterial som krävs för observationer. Denna tid skall på IAC:s ansvar få nyttjas av spanska institutioner och andra i samarbetet deltagande institutioner oberoende av nationalitet.

ii) tilldelning av minst ytterligare 5 % av var och en av teleskopanläggningarnas observationstid för samarbetsprogram mellan användarinstitutionerna, vari inbegrips IAC. Varje användarinstitution och med IAC:s samtycke vilken spansk institution som helst skall ha rätt att delta i varje sådant program om den så önskar.

c) samarbete vid utbildning av spansk vetenskaplig och teknisk personal på astrofysikens område.

d) överenskommelse mellan IAC och de övriga användarinstitutionerna beträffande

nyttjandet av mark på observatorierna för teleskopiska anläggningar och nyttjandet av observationernas gemensamma resurser.

e) det administrativa system som skall ge signatörorganen en rättvis representation i vad avser godkännande av beslut om upprättande av gemensamma resurser samt underhålls- och driftskostnader för dessa.

Enligt *artikel 6* skall observatorierna ägna sig åt astronomisk forskning.

Enligt *artikel 7* punkt 1 skall den spanska parten ställa mark som krävs för uppförandet av observatorierna och laboratorier i La Laguna till förfogande för IAC men de spanska företag och organ som har överlåtit marken för de i denna överenskommelse fastställda ändamålen skall ha full äganderätt till dem.

Enligt punkt 2 får verksamhet som är oförenlig med de syften som ligger till grund för denna överenskommelse eller som utgör en säkerhetsrisk för Konungariket Spanien ej bedrivas på observatorierna.

Enligt punkt 3 skall Konungariket Spaniens regering ha rätt att få information om den verksamhet som bedrivs inom IAC och skall garantera skydd för forskningsarbetet. Den skall särskilt bevara observatoriernas astronomiska kvalitet och sträva efter att följa Internationella astronomiska unionens rekommendationer.

Enligt punkt 4 skall användarinstitutionerna garanteras ett avgiftsfritt nyttjande av den mark som krävs för deras teleskopanläggningar på de villkor som fastställts i denna överenskommelse och under den tidsperiod som den är i kraft.

Enligt *artikel 8* skall teleskopen och övrig av de olika institutionerna på observatorierna uppförd utrustning fortfarande tillhöra de ursprungliga ägarna, även om överenskommelsen om teleskopanläggningar upphör, såvida intet annat föreskrivs i överlåtelsehandling eller överenskommelse. Finns ingen överlåtelsehandling eller överenskommelse skall berörd institution avlägsna sitt teleskop eller övrig utrustning enligt det i artikel 3 avsedda protokollet.

Enligt *artikel 9* punkt 1 skall den spanska parten vara ansvarig för anläggningskostnader för tillfartsväg, planering av observatorierna, indragning av elektricitet, vatten, tele-

fon och telex, uppförande av bostäder och restaurang, underhållstjänster, verkstäder, laboratorier, kontorslokaler, administrativa tjänster och övriga tjänster som man kan överenskomma om i det i artikel 3 avsedda protokollet.

Enligt punkt 2 skall kostnaderna för ytterligare anläggningar och tjänster, som användarinstitutionerna kräver, vara föremål för förhandlingar mellan CSIC och övriga i artikel 3 avsedda signatärorgan.

Enligt punkt 3 skall observatoriernas underhålls- och driftskostnader fördelas enligt det i artikel 3 avsedda protokollet.

Enligt *artikel 10* skall Konungariket Spaniens regering ge nödvändiga rättsliga befogenheter för uppförande, drift och slutligt avlägsnande av teleskopanläggningarna. För detta ändamål och på grundval av denna överenskommelse skall den ge nödvändiga tillstånd, licenser och dispenser för uppförande, drift och slutligt avlägsnande av teleskopanläggningarna.

Enligt *artikel 11* punkt 1 skall Konungariket Spaniens regering vidta nödvändiga åtgärder enligt landets lagar för att underlätta inresa, vistelse och utresa från dess territorium för signatärorganens och användarinstitutionernas vetenskapliga, tekniska, underhålls- och administrativa personal.

Enligt punkt 2 skall samma bestämmelser gälla för familjemedlemmar som vistas hos dem.

Enligt *artikel 12* punkt 1 skall Konungariket Spaniens regering tillåta tull- och skattefri in- och utförsel av utrustning, materiel och varor som innefattar tillbehör, reservdelar och instrument oberoende av ursprung eller ursprungsland, vilka anses nödvändiga för observatoriernas och teleskopanläggningarnas uppförande och drift. Nämda utrustning och materiel och varor skall vara befriade från skatt i Spanien.

Enligt punkt 2 skall Konungariket Spaniens regering även tillåta tillfällig in- och utförsel, tullfritt och fritt från andra in- och utförselavgifter och utan depositionsavgift eller garanti, av möbler och personliga ägodelar (som innefattar en bil per familj); vilka tillhör vetenskapsmännen eller den tekniska personalen och medlemmar av deras familjer, då den inte är av spansk nationalitet och flyt-

tar till spanskt territorium för att bedriva verksamhet enligt denna överenskommelse.

Enligt punkt 3 skall för dessa syften de förfaranden och formaliteter som krävs i tillämplig spansk lag iakttas och tillämpas så snabbt som möjligt.

Enligt *artikel 13* skall parterna tillåta fri kapitalrörelse och betalning i nationell och utländska valuta såväl som användarinstitutionernas innehav av lämplig utländsk valuta för uppförande och drift av observatorierna och teleskopanläggningarna. För dessa syften skall de förfaranden och formaliteter som krävs i de avtalsslutande staternas tillämpliga lagar iakttas och tillämpas så snabbt som möjligt.

Enligt *artikel 14* punkt 1 skall tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse så långt som möjligt biläggas av parterna.

Enligt punkt 2 kan, om tvisten inte kan biläggas genom direkta förhandlingar mellan parterna, vem som helst av dem kräva att tvisten hänskjuts till Permanenta skiljedomstolen i Haag, vars beslut skall vara bindande för samtliga parter.

Enligt *artikel 15* punkt 1 skall denna överenskommelse ratificeras av de avtalsslutande parterna.

Enligt punkt 2 träder denna överenskommelse slutgiltigt i kraft dagen då Konungariket Spaniens, Konungariket Danmarks, Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirlands och Konungariket Sveriges regerings sista ratifikationsinstrument har deponerats hos Konungariket Spaniens regering och det i artikel 3 i överenskommelsen avsedda protokollet har undertecknats av samtliga i artikeln nämnda organ.

Enligt punkt 3 skall överenskommelsen tillämpas provisoriskt från dagen då den har undertecknats av samtliga nämnda regeringar och det i artikel 3 angivna protokollet har undertecknats av samtliga däri nämnda signatärorgan. Provisorisk tillämpning av överenskommelsen skall fortsätta tills något av följande villkor har uppfyllts:

a) den har ratificerats av regeringarna i samtliga stater och motsvarande ratifikationsinstrument har deponerats hos Konungariket Spaniens regering,

b) notifikation från en av de nämnda stater-

na har deponerats hos Konungariket Spaniens regering, vari denna underrättas om statens beslut att inte ratificera överenskommelsen,

c) tjugofyra månader har förflutit efter dagen för dess provisoriska tillämpning.

I det fall som avses i punkt b i denna artikel skall samtliga övriga parter och i fråga om punkt c samtliga avtalsslutande parter hålla ett sammanträde inom två månader efter dagen då ett av de båda villkoren uppfyllts för att fatta beslut om överenskommelsens ikraftträdande. Fram till detta sammanträde eller till dess tvåmånadersperioden utgår, vilket än sker först, skall överenskommelsen fortsätta att tillämpas temporärt av de länder som har deponerat sina ratifikationsinstrument hos Konungariket Spaniens regering eller, även om de inte har gjort detta, har notifierat Konungariket Spaniens regering om sin avsikt att göra det.

Enligt punkt 4 kan annan stat ansluta sig till överenskommelsen under förutsättning att samtliga avtalsslutande parter ger sitt samtycke. Anslutningen träder i kraft när anslutningsinstrumentet har deponerats hos Konungariket Spaniens regering och ett signatörorgan från den anslutande staten har undertecknat det i artikel 3 avsedda protokollet. Sker anslutningen på dag då överenskommelsen tillämpas temporärt, skall stat som ansluter sig även ha de rättigheter och förpliktelser som anges i artikel 15.3.

Enligt punkt 5 skall Konungariket Spaniens regering underrätta övriga parter om mottagandet av ett sådant anslutningsinstrument samt dagen då den avtalsslutande statens organ har undertecknat det i artikel 3 avsedda protokollet.

Enligt artikel 16 punkt 1 är denna överenskommelse i kraft i trettio år och skall automatiskt förlängas för tioårsperioder, såvida inte Konungariket Spanien notificera övriga avtalsslutande parter om sitt frånträde minst två år före utgången av de i denna punkt angivna perioderna.

Enligt punkt 2 kan part, med undantag av Konungariket Spanien, frånträda överenskommelsen vid slutet av vilken som helst av de i punkt 1 i denna artikel nämnda perioderna genom att minst två år före utgången av ifrågavarande period notificera Konungariket

Spaniens regering. Denna skall omedelbart notificera övriga parters regeringar om mottagandet av notifikationen om frånträdande.

Enligt punkt 3 skall vid utgången av överenskommelsen eller då avtalspart frånträder en användarinstitution från berörda land fritt kunna förfoga över dess egendom. I händelse av meningsskiljaktighet skall parterna försöka lösa denna på ett för alla parter tillfredsställande sätt.

Överenskommelsen om astrofysiskt samarbete är upprättad i Santa Cruz de la Palma på Kanarieöarna den 26 maj 1979 på spanska och engelska, vilka båda texter äger lika vitsord. Till dessa språk har genom ett skilt ändringsprotokoll av den 18 april 1988 fogats tyska och franska.

Till överenskommelsen har fogats en bilaga, där tekniska uppgifter, läge, gränser och yta för Kanarieöarnas astrofysiska instituts observatorier i Roque de los Muchachos samt på Teide meddelats som följer:

Kanarieöarnas astrofysiska instituts observatorium på Roque de los Muchachos:

Läge: Garafia kommun på ön San Miguel de la Palma.

Gränser: Norr: Från en höjd av 2.120 meter över havet i Lomo del Ciudad stigande österut och genom Barranco de las Grajas, Barranco del Cedro och Barranco de Barbudo för att nå en höjd av 2.265 meter på krönet av Narranco de los Hombres västra sluttning. Denna gräns följer en del av den planerade väg som skall gå över toppen på Garafia till Santa Cruz de la Palma.

Öster: Från 2.265 meter över havet till 2.299,50 meter över havet stigande längs krönet på Barranco de los Hombres västra sluttning.

Söder: Med la Caldera de Tarburi-
enter nationalpark längs toppen från krönet av Barranco de los Hombres västra sluttning till Degollada de las Palomas över Fuente Nueva, Cruz des Fraile och Roque de los Muchachos.

Väster: Sjunkande genom Barranco de Izgagua från Degollada de las Palomas ned till 2.225 meter

över havet och därifrån norrut sjunkande till 2.120 meter över havet i Lomo de la Ciudad genom Barranco de Briesta. Denna gräns följer från Barranco de Izgagua till Lomo de la Ciudad en del av den planerade väg som skall gå från Garafia till Vereda de El Time över Barranco de la Angustias

Yta: 189 hektar

Kanarieöarnas astrofysiska instituts observatorium på Teide:

Läge La Orotova, Guimar och Fasnía kommuner.

Gränser: Norr: Väg C-824 från La Laguna till Portillo de la Villa.
Öster: Flodfåra mellan Izafia- och Cabezonbergen.
Söder: Tillfartsväg till Izafias meteorologiska observatorium.
Väster: Korsningen mellan väg C-824 och tillfartsvägen till Izafias meteorologiska observatorium.

Yta 50 hektar

Till samarbetsöverenskommelsen hör ännu ett protokoll upprättat i Madrid den 18 april 1988 om ändring av överenskommelsen om astrofysiskt samarbete.

Överenskommelsen har ingåtts mellan Konungariket Spaniens, Konungariket Danmarks, Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirlands, Konungariket Sveriges och Förbundsrepubliken Tysklands regeringar, vilka önskar främja effektiviteten hos den i Santa Cruz de la Palma den 26 maj 1979 undertecknade överenskommelsen om astrofysiskt samarbete. Med protokollet ändras sista stycket i den ursprungliga överenskommelsen och till de giltiga texterna fogas en tysk och en fransk text, vilka båda texter har bifogats detta protokoll.

2. Lagförslag

1 §. Paragrafen innehåller den sedvanliga blankettlagsbestämmelsen genom vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. För de be-

stämmelser som hör till området för lagstiftningen redogörs nedan i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning.

2 §. I paragrafen bestäms att Finlands Akademi är det signatärorgan som avses i punkt 3 artikel 1 i avtalet. På grund av lagens 2 § och punkt 3 i artikel 1 och artikel 3 i avtalet skall signatärorganet bl.a. underteckna protokollet om astrofysiskt samarbete i Spanien och tilläggsprotokollet till detta.

3 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president samtidigt som avtalet träder i kraft.

3. Ikraftträdande

Överenskommelsen om astrofysiskt samarbete har internationellt trätt i kraft den 17 maj 1982. Nya stater kan ansluta sig till överenskommelsen med samtliga övriga parter samtycke. Finlands anslutning träder i kraft när anslutningsinstrumentet har deponerats hos Konungariket Spaniens regering och Finlands signatärorgan d.v.s. Finlands Akademi har undertecknat det i artikel 3 avsedda protokollet och tilläggsprotokollet till detta.

Avsikten är att lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen skall träda i kraft vid samma tidpunkt som avtalet.

4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

Enligt 94 § 1 momentet grundlagen godkänner riksdagen sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottet tolkningspraxis omfattar den i grundlagen avsedda befogenheten att godkänna internationella förpliktelser alla materiella bestämmelser i internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen. Bestämmelse i ett fördrag eller annan internationell förpliktelse anses enligt grundlagsutskottet höra till området för lagstiftningen om 1) den gäller utövande eller begränsning av någon grund-

läggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen skall regleras i lag, 4) det finns lagbestämmelser om den sak som lagen gäller eller 5) det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse i en internationell förpliktelse enligt dessa grunder till området för lagstiftningen oavsett om bestämmelsen strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (se t.ex. GrUU 11/2000 rd och GrUU 12/2000 rd).

Överenskommelsen om astrofysiskt samarbete kan karakteriseras som ett arrangemang av typen ramavtal, där många avtalsförpliktelser gäller endast spanska staten. Genom att ansluta sig till överenskommelsen kan man anse att Finland för astronomin del främjar möjligheterna till i 16 § 3 momentet grundlagen avsett nyttjande av vetenskapens frihet.

Till området för lagstiftningen hör artikel 13 i samarbetsöverenskommelsen, enligt vilken parterna skall tillåta fri kapitalrörelse och betalning i nationell och utländsk valuta av användarinstitutionen samt deras innehav av behövlig utländsk växelvaluta för uppförande och drift av observatorierna och teleskopen. Fastän man vid utförelse av kapital enligt artikeln måste följa de förfarande och formaliteter som krävs i de avtalsslutande staternas tillämpliga lagar innebär artikeln en förpliktelse för part att i alla förhållanden tillåta utförelse av kapital för i artikeln fastställda ändamål. Bestämmelserna i artikeln gällande penningrörelsens frihet avviker åtminstone från bestämmelserna i beredskapslagen (1080/1991) om tillsyn och reglering under undantagsförhållanden. Artikeln hör åtminstone till dessa delar till området för lagstiftningen även om finanspolitiken i regel inte längre hör till Finlands behörighet på grund av medlemskapet i Europeiska Unionen.

I artikel 14 i överenskommelsen stadgas om biläggande av tvister. Enligt punkt 2 i artikeln kan, om tvist inte kan biläggas genom direkta förhandlingar mellan parterna, vem som helst av dem kräva att tvisten hänskjuts till Permanenta skiljedomstolen i Haag, vars beslut är bindande för alla parter. På yrkande

av avtalsslutande stat kan annan part vara skyldig att underställa tvisten Permanenta skiljedomstolen i Haag vars avgörande är bindande. Av artikeln följer också att skiljedomstolens dom binder alla parter oberoende av om de är parter i tvisten. Genom detta förfarande kan för Finland på ett bindande sätt avgöras även frågor gällande bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Ett dylikt juridiskt bindande förfarande kan i någon mån anses beröra statens suveränitet och höra till området för lagstiftningen, fastän det inte som en del av internationell samverkan står i strid med nutidens suveränitetsbegrepp.

I artikel 3 i samarbetsöverenskommelsen förutsätts att de i artikel 1 punkt 3 bestämda signatörorganen ingår ett protokoll som reglerar de konkreta aspekterna på samarbetet. Enligt artikel 5 i överenskommelsen bestäms om signatörorganen bland annat att de skall främja samarbetet och gemensamt genomföra forskningsprogram och teknologiska utvecklingsprogram samt rättvist fördela finansieringen av de kostnader som åsamkas av vetenskapliga och tekniska anläggningar samt av administrationen. Dessa bestämmelser visar att det i artikel 3 avsedda protokollet är avsett att utgöra en fast del av överenskommelsen. Eftersom bestämmelsen i artikel 3 i överenskommelsen för Finlands Akademi, som för Finlands del föreslås bli signatörorgan, innebär en avtalskompetens utöver den vanliga administrativa kompetensen är det ur statsförfattningsrättslig synvinkel fråga om delegering av befogenheten att ingå överenskommelser. Artikel 3 i överenskommelse hör till området för lagstiftningen.

Överenskommelsen om astrofysiskt samarbete kan godkännas med röstmajoritet.

Propositionen innehåller en lag om ikraftsättande av överenskommelsen om astrofysiskt samarbete. I samarbetsöverenskommelsen eller i lagförslaget ingår inte bestämmelser eller föreskrifter som skulle förutsätta i 95 § 2 momentet stadgad så kallad begränsad grundlagstiftningsordning.

På basen av ovanstående och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås.

att Riksdagen godkänner överenskommelsen om astrofysiskt samarbete av den 26 maj 1979.

Då ifrågavarande överenskommelse innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen avläts samtidigt till Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ikraftsättande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen om astrofysiskt samarbete

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas;

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Santa Cruz de la Palma den 26 maj 1979 ingångna överenskommelsen om astrofysiskt samarbete gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

I överenskommelsen nämnt signatärorgan är i Finland Finlands Akademi.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 19 december 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

(Översättning)

ÖVERENSKOMMELSE OM ASTROFYSISKT SAMARBETE

Regeringarna i Konungariket Spanien, Konungariket Danmark, Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland samt Konungariket Sverige,

som önskar främja det vetenskapliga samarbetet mellan dessa länder,

som är medvetna om detta samarbets betydelse för en utveckling av bättre relationer mellan dem,

som beaktar sitt gemensamma intresse att främja forskning på astrofysikens område,

som inser de fördelar vetenskapen kan vinna genom nära, internationellt samarbete,

som inser att det i Spanien, i synnerhet på Teneriffa och La Palma, finns områden som erbjuder unika villkor för astronomiska observationer,

som erinrar sig det stora intresse som visas av olika europeiska vetenskapliga institutioner för uppförande av ljusstarka teleskop på Kanarieöarna,

som beaktar det av Konungariket Spaniens regering fattade beslutet att göra de observatorier som ägs av Kanarieöarnas astrofysiska institut tillgängliga för det internationella vetenskapliga samfundet på Kanarieöarna och i enlighet med detta beslut tillåta att sådana observatorier nyttjas för astrofysisk forskning av de avtalsslutande parternas vetenskapliga institutioner på de villkor som fastställts i denna överenskommelse och under förutsättning att de i artikel 3 nämnda signatärorganen ingår ett protokoll med Spanska forskningsrådet (nedan kallat CSIC),

har överenskommit om följande.

AGREEMENT ON COOPERATION IN ASTROPHYSICS

The Government of the Kingdom of Spain, the Government of the Kingdom of Denmark, the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Kingdom of Sweden;

Desiring to encourage relations of scientific cooperation between these countries;

Aware of the importance of this cooperation for the better development of relations between them;

Taking into account their common interest in encouraging research in the field of Astrophysics;

Recognising the benefits which may accrue to science from close international cooperation;

Recognising that there are in Spain, especially in Tenerife and La Palma, areas providing unique conditions for astronomical observation;

Bearing in mind the great interest shown by various European scientific Institutions in the installation of powerful telescopes on the Canary Islands;

Considering the decision by the Government of the Kingdom of Spain to make the observatories of the Astrophysical Institute of the Canary Islands available to the international scientific community on the Canary Islands and, in compliance with that decision, to authorise the use of such observatories by the scientific Institutions of the Contracting Parties for the purpose of astrophysical research on the terms laid down in this Agreement and provided that the Signatory Bodies named in Article 3 conclude a Protocol with the Higher Council of Scientific Research of Spain (hereinafter referred to as the CSIC);

Have agreed as follows:

Artikel 1

I denna överenskommelse avses med:

1. "Instituto de Astrofísica de Canarias" (nedan kallat IAC): en vetenskaplig institution som tillhör CSIC och upprättats av detta i samarbete med La Llagunas universitet och Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife för att främja den astrofysiska forskningen på Kanarieöarna och som omfattar laboratorier och utrustningen i La Laguna samt observatorierna vars gränser fastställs i bilagan till denna överenskommelse.

2. "Teleskopanläggning": strålningsfångare med därtill hörande kringutrustning i samma byggnad,

3. "Signatörorgan": en på en av de avtalslutande parternas territorium upprättad organisation med dess nationalitet, vilken undertecknat det i artikel 3 avsedda protokollet.

4. "Användarinstitutioner": IAC och de på en av de avtalslutande parternas territorium upprättade vetenskapliga organisationer med dess nationalitet som är bemyndigade att för astrofysisk forskning nyttja IAC:s anläggningar och tjänster genom att underteckna en överenskommelse med IAC om teleskopanläggningar,

5. "Gemensamma resurser": de resurser på observatorierna som är nödvändiga för deras infrastruktur och teleskopanläggningar.

Artikel 2

De avtalslutande parterna skall främja samarbete för fredliga ändamål på den astrofysiska forskningens område mellan respektive länders vetenskapliga institutioner.

Artikel 3

1. För utvecklingen av detta samarbete skall ett protokoll ingås som reglerar de konkreta aspekterna på samarbetet mellan nedan upptagna organ, vilka har respektive avtalslutande parternas nationalitet:

Article 1

In this Agreement the following terms shall be used in the sense in which they are defined in this Article

(1) "Instituto de Astrofísica de Canarias" (hereinafter referred to as the IAC): a scientific institution belonging to the CSIC and set up by it with the collaboration of the University of La Laguna and the Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife for the purpose of promoting Astrophysical Research on the Canary Islands and which includes the laboratories and equipment situated at La Laguna and the Observatories delimited in the Annex to this Agreement.

(2) "Telescope installation": radiation collectors together with the instrumental services appertaining thereto and which are installed in the same building.

(3) "Signatory Body": an organisation which, being established on the territory of one of the Contracting Parties, and having its nationality, is a signatory of the Protocol referred to in Article 3.

(4) "User Institutions" the IAC, and those scientific organisations which, being established on the territory of one of the Contracting Parties and having its nationality, are authorised to use the installations and services of the IAC for astrophysical research by signing an agreement on telescope installations with the IAC.

(5) "Common facilities": the necessary facilities at the observatories available for the support of their infrastructure and their telescope installations.

Article 2

The Contracting Parties shall encourage cooperation for peaceful purposes in the field of Astrophysical Research between the scientific bodies of their respective countries.

Article 3

(1) For the development of this cooperation a Protocol shall be concluded regulating the concrete aspects of cooperation between the bodies listed hereunder and holding the nationality of the respective Contracting Parties:

Spanska forskningsrådet

Danska forskningssekretariatet
Förenade Konungarikets naturvetenskapliga forskningsråd
Svenska Kungliga Vetenskapsakademien.

2. De avtalsslutande parterna undertecknande av denna överenskommelse innebär att protokollet godkänts av var och en av de avtalsslutande parterna behöriga myndigheter enligt i deras respektive länders fastställda förfaranden.

3. Protokollet kan ändras genom signatärorganens enhälliga överenskommelse.

Artikel 4

Astrofysiskt samarbete kan ske på bland annat följande sätt:

- a) utbyte av information om vetenskaplig forskning inom astrofysiken,
- b) utbyte av vetenskapsmän, experter och teknisk personal,
- c) gemensamt och samordnat genomförande av teknologiska forskningsprogram,
- d) gemensamt och samordnat nyttjande av vetenskapliga och tekniska anläggningar,
- e) uppförande och nyttjande av teleskop och instrument i IAC:s observatorier.

Artikel 5

Det enligt artikel 3 ingångna protokollet som avser gemensamt och samordnat genomförande av forskningsprogram och teknologiska utvecklingsprogram samt gemensamt nyttjande av vetenskapliga och tekniska anläggningar skall i vad avser ömsesidiga relationer mellan signatärorganen reglera:

- a) rättvist fördelad finansiering av de kostnader som åsamkats av utvecklingen av samarbetet och det gemensamma och samordnade genomförandet av forskningsprogram eller teknologiska utvecklingsprogram såväl som av nyttjandet av vetenskapliga eller tekniska anläggningar,

The Higher Council of Scientific Research of Spain

The Research Administration of Denmark
The Science Research Council of the United Kingdom

The Royal Academy of Sciences of Sweden.

(2) Signature of this Agreement by the Contracting Parties shall imply approval of the Protocol by the competent authorities of each of the Contracting Parties in accordance with the established procedures in their respective countries.

(3) The Protocol may be amended by unanimous agreement between the Signatory Bodies.

Article 4

Cooperation in Astrophysics may be carried out inter alia in the following ways:

- (a) The exchange of information on scientific research in Astrophysics.
- (b) The exchange of scientists, experts and technical personnel.
- (c) The joint and coordinated implementation of programmes of technological research.
- (d) The joint and coordinated use of scientific and technical installations.
- (e) The installation and use of telescopes and instruments in the observatories of the IAC.

Article 5

The Protocol concluded in accordance with Article 3 and which refers to the joint and coordinated implementation of programmes of research and technological development and to the joint use of scientific and technical installations shall, in respect of the mutual relations between the Signatory Bodies, regulate:

- (a) The financing, equitably apportioned, of the expenditure incurred by the development of cooperation and the joint and coordinated implementation of programmes of research or technological development as well as by the use of scientific or technical installations.

b) tilldelning av observationstid:

i) Spanien skall avgiftsfritt ha till sitt förfogande minst 20 % av vart och ett av de på observatorierna uppförda teleskopens och instrumentens observationstid med undantag för normala kostnader för det förbrukningsmateriel som krävs för observationer. Denna tid skall på IAC:s ansvar få nyttjas av spanska institutioner och andra i samarbetet deltagande institutioner oberoende av nationalitet.

ii) tilldelning av minst ytterligare 5 % av var och en av teleskopanläggningarnas observationstid för samarbetsprogram mellan användarinstitutionerna, vari inbegrips IAC. Varje användarinstitution och med IAC:s samtycke vilken spansk institution som helst skall ha rätt att delta i varje sådant program, om den så önskar.

c) samarbete vid utbildning av spansk vetenskaplig och teknisk personal på astrofysikens område,

d) överenskommelser mellan IAC och de övriga användarinstitutionerna beträffande nyttjandet av mark på observatorier för teleskopiska anläggningar och nyttjandet av observatoriernas gemensamma resurser,

e) det administrativa system som skall ge signatärorganen en rättvis representation i vad avser godkännande av beslut om upprättande av gemensamma resurser samt underhålls- och driftskostnader för dessa.

Artikel 6

Observatorierna skall ägna sig åt astronomisk forskning.

Artikel 7

1. Mark som krävs för uppförandet av observatorierna och laboratorier i La Laguna skall från spansk sida ställas till förfogande för IAC, varvid de spanska företag och organ som har överlåtit marken för de i denna överenskommelse fastställda ändamålen skall behålla full äganderätt till den.

2. Verksamhet som är oförenlig med de syften som ligger till grund för denna överenskommelse eller som utgör en säkerhets-

(b) The allocation of observing time:

(i) Spain shall have at its disposal at least 20% of the observing time of each of the telescopes and instruments installed in the observatories free of charge, except for the normal cost of the consumable material required for observations. This time, on the responsibility of the IAC, shall be for the use of Spanish institutions and other collaborating institutions of any nationality.

(ii) The allocation of at least an additional 5% of the observing time of each of the telescope installations to collaborative programmes between the User Institutions including the IAC. Each User Institution, and, with the agreement of the IAC, any Spanish institution, shall have the right to join in each such programme if it so wishes.

(c) Cooperation in the training of Spanish scientific and technical personnel in the field of Astrophysics.

(d) The agreements between the IAC and the other User Institutions concerning the use of land at the observatories for the telescopic installations and the use of the common facilities of the observatories.

(e) The administrative system which shall give the Signatory Bodies a fair representation for the adoption of decisions concerning the establishment of common facilities and the maintenance and operating costs thereof.

Article 6

The observatories shall be devoted to astronomical research.

Article 7

(1) The land necessary for the establishment of the observatories and the laboratories at La Laguna shall be made available by the Spanish side to the IAC, while the Spanish entities and bodies which have transferred it for the purposes laid down in this Agreement shall retain full ownership of that land.

(2) No activity incompatible with the aims inspiring this Agreement or which is contrary to the security of the Kingdom of

risk för Konungariket Spanien får ej bedrivas på observatorierna.

3. Konungariket Spaniens regering skall ha rätt att få information om den verksamhet som bedrivs inom IAC och skall garantera skydd för forskningsarbetet. Den skall särskilt bevara observatoriernas astronomiska kvalitet och sträva efter att följa internationella astronomiska unionens rekommendationer.

4. Användarinstitutionerna skall garantera ett avgiftsfritt nyttjande av den mark som krävs för deras teleskopanläggningar på de villkor som fastställts i denna överenskommelse och under den tidsperiod som den är i kraft.

Artikel 8

Teleskopen och övrig av de olika institutionerna på observatorierna uppsatt utrustning skall fortfarande tillhöra de ursprungliga ägarna, även om överenskommelserna om teleskopanläggningar upphör, såvida intet annat föreskrivs i överlåtelsehandling eller överenskommelse. Finns ingen överlåtelsehandling eller överenskommelse skall berörd institution avlägsna sitt teleskop eller övrig utrustning enligt det i artikel 3 avsedda protokollet.

Artikel 9

1. Den spanska sidan skall vara ansvarig för anläggningskostnaderna för tillfartsväg, planering av observatorierna, indragning av elektricitet, vatten, telefon och telex, uppförande av bostäder och restaurant, underhållstjänster, verkstäder, laboratorier, kontorslokaler, administrativa tjänster och övriga tjänster som man kan överenskomma om i det i artikel 3 avsedda protokollet.

2. Kostnaderna för ytterligare anläggningar och tjänster, som användarinstitutionerna kräver, skall vara föremål för förhandlingar mellan CSIC och övriga i artikel 3 avsedda signatärorgan.

3. Observatoriernas underhålls- och driftskostnader skall fördelas enligt det i artikel 3 avsedda protokollet.

Spain may be carried on in the observatories.

(3) The Government of the Kingdom of Spain shall be entitled to be informed of the nature of the activities which are being carried on in the IAC and shall guarantee the protection of the research work. In particular it shall maintain the astronomical qualities of the observatories and endeavour to adhere to the recommendations of the International Astronomical Union.

(4) The use of the land necessary for the telescope installations of the User Institutions shall be guaranteed free of charge for the User Institutions on the conditions which are laid down in this Agreement and during the period which it is in force.

Article 8

The telescopes and other equipment installed in the observatories by the various Institutions shall continue to belong to their original owners, even in the case of termination of the agreements on telescope installations, unless otherwise provided for by a transfer or an agreement. If there is no transfer or agreement, the Institution affected shall remove its telescope or other equipment as provided in the Protocol referred to in Article 3.

Article 9

(1) The Spanish side shall be responsible for the initial costs of the access road, the planning of the observatories, laying on electric power, water, the telephone and telex, the construction of housing and a restaurant, maintenance services, workshops, laboratories, office accommodation, administrative services and such other services as may be agreed upon in the Protocol referred to in Article 3.

(2) The cost of additional installations and services required by the User Institutions shall be the subject of negotiations between the CSIC and the other Signatory Bodies referred to in Article 3.

(3) The maintenance and operating costs of the observatories shall be apportioned in accordance with the provisions of the Protocol referred to in Article 3.

Artikel 10

Konungariket Spaniens regering skall ge nödvändiga rättsliga befogenheter för uppförande, drift och slutligt avlägsnande av teleskopanläggningarna. För detta ändamål och på grundval av denna överenskommelse skall den ge nödvändiga tillstånd, licenser och dispenser för uppförande, drift och slutligt avlägsnande av teleskopanläggningarna.

Artikel 11

1. Konungariket Spaniens regering skall vidta nödvändiga åtgärder enligt landets lagar för att underlätta inresa, vistelse och utresa från dess territorium för signatärorganens och användarinstitutionernas vetenskapliga, tekniska, underhålls- och administrativa personal.

2. Samma bestämmelser skall gälla för familjemedlemmar som vistas hos dem.

Artikel 12

1. Konungariket Spaniens regering skall tillåta tull- och skattefri in- och utförsel av utrustning, materiel och varor som innefattar tillbehör, reservdelar och instrument oberoende av ursprung eller ursprungsland, vilka anses nödvändiga för observatoriernas och teleskopanläggningarnas uppförande och drift. Nämda utrustning, materiel och varor skall vara befriade från skatt så länge som de befinner sig inom Spanien.

2. Den skall även tillåta tillfällig in- och utförsel, tullfritt och fritt från andra in- och utförselavgifter och utan depositionsavgift eller garanti, av möbler och personliga ägodelar (som innefattar en bil per familj), vilka tillhör vetenskapsmännen eller den tekniska personalen och medlemmar av deras familjer, då de inte är av spansk nationalitet och flyttar till spanskt territorium för att bedriva verksamhet enligt denna överenskommelse.

Article 10

The Government of the Kingdom of Spain shall grant the legal facilities necessary for the establishment, operation and eventual removal of the telescope installations. For this purpose and on the basis of this Agreement it shall grant the necessary permits, licences and exemptions for the construction, operation and eventual removal of the telescope installations.

Article 11

(1) The Government of the Kingdom of Spain shall take the necessary steps, in accordance with its laws, to facilitate the entry, residence and exit from its territory of the scientific, technical, maintenance and administrative personnel of the Signatory Bodies and User Institutions.

(2) The same provisions shall be applicable to the members of their families who are living with them.

Article 12

(1) The Government of the Kingdom of Spain shall authorise the import and re-export, free of Customs Duty and other taxes levied, of the equipment, materials and goods, including accessories, spare parts and instruments, whatever their origin or from whatever country they come, which are considered necessary for the construction and operation of the observatories and the telescope installations. Such equipment, materials and goods shall be exempt from taxation while in Spain.

(2) It shall also authorise the temporary import and re-export, free of Customs Duty and other taxes levied on imports and exports and without any deposit or quarantine, of the furniture and personal effects (including one motor car per family) of the scientists or technical personnel and members of their families when they do not possess Spanish nationality and are moving to Spanish territory to carry out activities envisaged in this Agreement and proceeding therefrom.

3. För dessa syften skall de förfaranden och formaliteter som krävs i tillämplig spansk lag iakttas och tillämpas så snabbt som möjligt.

Artikel 13

De avtalsslutande parterna skall tillåta fri kapitalrörelse och betalning i nationell och utländsk valuta såväl som användarinstitutionernas innehav av lämplig utländsk valuta för uppförande och drift av observatorier och teleskopanläggningarna. För dessa syften skall de förfaranden och formaliteter som krävs i de avtalsslutande staternas tillämpliga lagar iakttas och tillämpas så snabbt som möjligt.

Artikel 14

1. Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse skall så långt som möjligt biläggas av de avtalsslutande parterna.

2. Om tvist inte kan biläggas genom direkta förhandlingar mellan parterna, kan vem som helst av dem kräva att tvisten hänskjuts till Permanenta skiljedomstolen i Haag, vars beslut skall vara bindande för samtliga avtalsslutande parter.

Artikel 15

1. Denna överenskommelse skall ratificeras av de avtalsslutande parterna.

2. Denna överenskommelse träder slutgiltigt i kraft dagen då Konungariket Spaniens, Konungariket Danmarks, Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirlands och Konungariket Sveriges regerings, sista ratifikationsinstrument har deponerats hos Konungariket Spaniens regering och det i artikel 3 i överenskommelsen avsedda protokollet har undertecknats av samtliga i den artikeln nämnda organ.

3. Överenskommelsen skall tillämpas provisoriskt från dagen då den har undertecknats av samtliga nämnda regeringar och det i artikel 3 angivna protokollet har undertecknats av samtliga däri nämnda signa-

(3) For these purposes the required procedures and formalities of applicable Spanish laws shall be observed, and applied as speedily as possible.

Article 13

The Contracting Parties shall permit the free movement of capital and payments in national and foreign currency as well as the possession by the User Institutions of the appropriate foreign exchange for the construction and operation of the observatories and the telescope installations. For these purposes the required procedures and formalities of the applicable laws of the Contracting Parties shall be observed, and applied as speedily as possible.

Article 14

(1) Disputes about the interpretation or application of this Agreement shall as far as possible be settled by the Contracting Parties.

(2) If a dispute cannot be settled by direct negotiations between the parties thereto, any one of them may require the dispute to be referred to the Permanent Court of Arbitration at The Hague whose decision shall be binding on all the Contracting Parties.

Article 15

(1) This Agreement shall be subject to ratification by the Contracting Parties.

(2) The Agreement shall enter into force definitively on the date on which the last of the instruments of ratification of the Governments of the Kingdom of Spain, the Kingdom of Denmark, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Kingdom of Sweden has been deposited, with the Government of the Kingdom of Spain and the Protocol referred to in Article 3 of the Agreement has been signed by all the Bodies mentioned in that Article.

(3) The Agreement shall be applied provisionally from the date on which it has been signed by all the said Governments and the Protocol mentioned in Article 3 has been signed by all the Signatory Bodies men-

tärorgan. Provisorisk tillämpning av överenskommelsen skall fortsätta tills något av följande villkor har uppfyllts:

a) den har ratificerats av regeringarna i samtliga nämnda stater och motsvarande ratifikationsinstrument har deponerats hos Konungariket Spaniens regering,

b) notifikation från en av de nämnda staterna har deponerats hos Konungariket Spaniens regering, vari denna underrättas om statens beslut att inte ratificera överenskommelsen,

c) tjugofyra månader har förflutit efter dagen för dess provisoriska tillämpning.

I fråga om punkt b i denna artikel skall samtliga övriga avtalsslutande parter och i fråga om punkt c samtliga avtalsslutande parter hålla ett möte inom två månader efter dagen då ett av de båda villkoren uppfyllts för att fatta beslut om överenskommelsens ikraftträdande. Fram till detta möte eller till dess tvåmånadersperioden utgår, vilket än sker först, skall överenskommelsen fortsätta att tillämpas provisoriskt av de länder som har deponerat sina ratifikationsinstrument hos Konungariket Spaniens regering eller, även om de inte har gjort detta, har notifierat Konungariket Spaniens regering om sin avsikt att göra det.

4. Annan stat kan ansluta sig till överenskommelsen under förutsättning att samtliga avtalsslutande parter ger sitt samtycke. Anslutningen träder i kraft när anslutningsinstrumentet har deponerats hos Konungariket Spaniens regering och ett signatärorgan från den anslutande staten har undertecknat det i artikel 3 avsedda protokollet. Sker anslutning på dag då överenskommelsen tillämpas provisoriskt, skall stat som ansluter sig även ha de rättigheter och förpliktelser som anges i artikel 15.3.

5. Konungariket Spaniens regering skall underrätta övriga avtalsslutande parter om mottagandet av ett sådant anslutningsinstrument samt dagen då den anslutande statens organ har undertecknat det i artikel 3 avsedda protokollet.

tioned therein. Provisional application of the Agreement shall continue until any one of the following conditions has arisen:

(a) It has been ratified by the Governments of all the said States and the corresponding Instruments of Ratification have been deposited with the Government of the Kingdom of Spain;

(b) A notification by any of the said States is deposited with the Government of the Kingdom of Spain informing the latter of its decision not to ratify the Agreement;

(c) Twenty four months have elapsed from the date of its provisional application.

In the case referred to in sub-paragraph (b) of this Article all the other Contracting Parties and in the case referred to in sub-paragraph (c) all the Contracting Parties shall hold a meeting within two months from the date on which one of the two conditions arises in order to adopt a decision concerning the entry into force of the Agreement. Until this meeting is held or the period of two months expires, whichever is earlier, the Agreement shall continue to be applied provisionally by those countries which have deposited their instruments of ratification with the Government of the Kingdom of Spain or, although not having done so, notify the Government of the Kingdom of Spain that such is their intention.

(4) Any other State may accede to the Agreement subject to the consent of all the other Contracting Parties. Accession shall become effective when the instrument of accession has been deposited with the Government of the Kingdom of Spain and a Signatory Body from the acceding State has signed the Protocol referred to in Article 3. If Accession becomes effective on a date when the Agreement is applied provisionally, the acceding state shall also have the rights and duties mentioned in Article 15 (3).

(5) The Government of the Kingdom of Spain shall inform the other Contracting Parties of the receipt of such instrument of accession and the date of signature by the body of the acceding State of the Protocol referred to in Article 3.

Artikel 16

1. Denna överenskommelse skall förbli i kraft under en trettioårsperiod och skall automatiskt förlängas för tioårsperioder, såvida inte Konungariket Spanien notificerar ovriga avtalsslutande parter om sitt frånträddande minst två år före utgången av någon av de i denna punkt angivna perioderna.

2. Avtalsslutande parter, med undantag av Konungariket Spanien, kan frånträda överenskommelsen vid slutet av vilken som helst av de i punkt 1 i denna artikel nämnda perioderna genom att minst två år före utgången av ifrågavarande period notificera Konungariket Spaniens regering. Konungariket Spaniens regering skall omedelbart notificera övriga avtalsslutande parters regeringar om mottagandet av notifikation om frånträddande.

3. Vid utgången av överenskommelsen eller då avtalsslutande part frånträder, skall en användarinstitution från berörda land fritt kunna förfoga över dess egendom. I händelse av meningsskiljaktighet skall de avtalsslutande parterna försöka lösa denna på ett för alla parter tillfredsställande sätt.

Upprättad i Santa Cruz de la Palma (Kanarieöarna) den 26 maj 1979 på spanska och engelska språken, vilka båda texter äger lika vitsord.

Article 16

(1) This Agreement shall remain in force for a period of thirty years and shall be automatically extended for successive ten year periods unless the Government of the Kingdom of Spain notifies the other Contracting Parties of its withdrawal at least two years before the expiry of any of the periods mentioned in this paragraph.

(2) Contracting Parties other than the Kingdom of Spain may withdraw from the Agreement by the end of any of the periods mentioned in paragraph (1) of this Article by notifying the Government of the Kingdom of Spain at least two years before the expiry of that period. The Government of the Kingdom of Spain shall promptly notify the Governments of the other Contracting Parties of the receipt of any notification of withdrawal.

(3) On the expiry of the Agreement or when the withdrawal of a Contracting Party occurs, any User Institution from the country concerned shall be able to dispose freely of its property. In case of disagreement, the Contracting Parties shall endeavour to resolve it in a manner satisfactory to all parties.

Done at S/C Palma (Canarias) this 26th day of May, 1979 in the Spanish and English languages, both texts being equally authoritative.

BILAGA

Kanarieöarnas astrofysiska instituts observatorium på Roque de los Muchachos

Läge: Garafia kommun på ön San Miguel de la Palma.

Gränser: Norr Från en höjd av 2 120 meter över havet i Lomo de la Ciudad stigande österut och genom Barranco de las Grajas, Barranco del Cedro och Barranco de Barbudo för att nå en höjd av 2 265 meter på krönet av Barranco de los Hombres västra sluttning. Denna gräns följer en del av den planerade väg som skall gå över toppen från Garafia till Santa Cruz de la Palma.

Öster: Från 2 265 meter över havet till 2 299,50 meter över havet stigande längs krönet på Barranco de los Hombres västra sluttning.

Söder: Med la Caldera de Tarburientes nationalpark längs toppen från krönet av Barranco de los Hombres västra sluttning till Degollada de las Palomas över Fuente Nueva, Cruz des Fraile och Roque de los Muchachos.

Väster: Sjunkande genom Barranco de Izgagua från Degollada de las Palomas ned till 2.225 meter över havet och därifrån norrut sjunkande till 2 120 meter över havet i Lomo de la Ciudad

ANNEX

ROQUE DE LOS MUCHACHOS OBSERVATORY of the Institute of Astrophysics of the Canary Isles.

Situation: Municipal district of Garafia on the Island of San Miguel de la Palma.

Boundaries: North: From a height of 2,720 metres above sea level in the Lomo de la Ciudad rising eastwards and crossing the Barranco de las Grajas, the Barranco del Cedro and the Barranco de Barbudo to reach a height of 2,265 metres on the ridge of the left slope of the Barranco de los Hombres. This boundary follows part of the route of the proposed road which will run from Garafia to Santa Cruz de la Palma via the summit.

East: From 2,265 metres above sea level to 2,299.50 metres above sea level rising along the ridge of the left slope of the Barranco de los Hombres.

South: With the National Park of la Caldera de Tarburiente along the live of the summit from the ridge of the left slope of the Barranco de los Hombres as far as the Degollada de las Palomas by way of Fuente Nueva, Cruz del Fraile and Roque de los Muchachos.

West: Descending by the Barranco de Izgagua from the Degollada de las Palomas down to 2,225 metres above sea level and from thence northwards descending to 2,120 metres above

genom Barranco de Briesta. Denna gräns följer från Barranco de Izgagua till Lomo de la Ciudad en del av den planerade väg som skall gå från Garafia till Vereda de El Time över Barranco de las Angustias.

Yta: 189 hektar.

Kanarieöarnas astrofysiska instituts observatorium på Teide.

Läge: La Orotava, Güimar och Fasnia kommuner.

Gränser: Norr Väg C-824 från La Laguna till Portillo de la Villa.

Öster: Flodfåra mellan Izaña- och Cabezonbergen.

Söder: Tillfartsväg till Observatorio Meteorológico de Izaña (Izañas meteorologiska observatorium).

Väster: Korsningen mellan väg C-824 och tillfartsvägen till Izañas meteorologiska observatorium.

Yta: 50 hektar.

sea level in the Lomo de la Ciudad crossing the Barranco de Briesta. This boundary follows, from the Barranco de Izgagua, to Lomo de la Ciudad, part of the proposed route of the road which will run from Garafia to Vereda de El Time, via the Barranco de las Angustias.

Area: 189 hectares

TEIDE OBSERVATORY of the Institute of Astrophysics of the Canary Isles.

Situation: Municipal districts of La Orotava, Güimar and Fasnia.

Boundaries: North: Highroad C-824 from La Laguna to Portillo de la Villa.

East: Watercourse between the mountains of Izaña and Cabezón.

South: Access track to the Observatorio Meteorológico de Izaña (Izaña meteorological observatory).

West: Junction of highway C-824 and the access track to Izaña meteorological observatory.

Area: 50 hectares.

PROTOKOLL OM ASTROFYSISKT SAMARBETE I SPANIEN

Detta protokolls signatärorgan, som anser, att det i den i S.C. Palma på Kanarieöarna den 26 maj 1979 ingångna överenskommelsen om astrofysiskt samarbete bestäms att det skall uppgöras ett protokoll om astrofysiskt forskningssamarbete i Spanien, som skall undertecknas av i artikel 3 i överenskommelsen nämnda signatärorgan,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Definitioner

I detta protokoll används följande begrepp i den betydelse som följer av denna artikel

(a) "Instituto de Astrofísica de Canaria", nedan IAC (Kanarieöarnas astrofysiska forskningsinstitut) ett vetenskapligt forskningsinstitut, som utgör en del av högsta rådet för Spaniens vetenskapliga forskning CSIC och som grundats av CSIC i samråd med La Lagunas universitet och det kommunala samförvaltningsområdet för Terriffa och Santa Cruz (Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife) för att främja astrofysisk forskning på Kanarieöarna och till vilket laboratorier och anläggningarna i La Laguna och observatorierna i bilagan till överenskommelsen om astrofysiskt samarbete hör.

(b) "Teleskop" strålningsfångare med därtill hörande kringutrustning i samma byggnad,

(c) "Avtalspart" stat som är part i överenskommelsen om astrofysiskt samarbete.

PROTOCOL ON COOPERATION IN ASTROPHYSICAL RESEARCH IN SPAIN

The Signatory Bodies of this Protocol,

Considering that the Agreement on Cooperation in Astrophysics signed at S/C. Palma (Canarias) on the 26th day of May, 1979 provides for the conclusion of a Protocol on Cooperation in Astrophysical Research in Spain which shall be signed by the Signatory Bodies named in Article 3 of that Agreement,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

In this Protocol the following terms shall be used in the sense in which they are defined in this Article:

(a) "Instituto de Astrofísica de Canarias" hereinafter referred to as the IAC (Canary Islands Astrophysical Institute); a scientific institution belonging to the Higher Council for Scientific Research (CSIC) and set up by it with the collaboration of the University of La Laguna and the Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife for the purpose of promoting astrophysical research on the Canary Islands and which includes the laboratories and equipment situated at La Laguna and the observatories delimited in the Annex to the Agreement on Cooperation in Astrophysics to which the Preamble of this Protocol refers.

(b) "Telescope Installation": Radiation collectors together with the instrumental services appertaining thereto and which are installed in the same building.

(c) "Contracting Party": A State party to the Agreement on Cooperation in Astrophysics.

(d) "Signatärorgan" en på en av avtalsparternas territorium upprättad nationell organisation, som undertecknat detta protokoll.

(e) "Användarinstitution" IAC och sådana nationella vetenskapsorganisationer som befinner sig på någon avtalsparts territorium och får rätt att använda IAC:s anläggningar och tjänster avsedda för astrofysisk forskning genom att underteckna teleskopavtal med IAC.

(f) "Gemensamma tjänster" nödiga av observatorierna erbjudna tjänster som stöder deras verksamhet och teleskopens användning.

(g) "Direktionen för Instituto de Astrofísica de Canarias (Patronato del Instituto de Astrofísica de Canarias PIAC)" det av CSIC, La Lagunas universitet och det kommunala samförvaltningsområdet för Teneriffa och Santa Cruz grundade förvaltningsorganet.

(h) "Internationella vetenskapliga kommittén (CCI) ett organ upprättat i enlighet med artikel 7 i detta protokoll.

(d) "Signatory Body": An Organisation which, being established on the territory of one of the Contracting Parties of the Agreement on Cooperation in Astrophysics and having its nationality, is a signatory of this Protocol.

(e) "User Institutions": The IAC, and those scientific organisations which, being established on the territory of one of the Contracting Parties of the Agreement on Cooperation in Astrophysics and having its nationality, are authorised to use the installations and services of the IAC for astrophysical research by signing an agreement on telescope installations with the IAC.

(f) "Common facilities": The necessary facilities at the observatories available for the support of their infra-structure and their telescope installations.

(g) "Patronato del Instituto de Astrofísica de Canarias" (PIAC) (Board of the Canary Islands Astrophysical Institute): The governing body of the IAC set up by the CSIC, the University of La Laguna and the Mancomunidad Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife,

(h) "International Scientific Committee" (CCI): The Body set up in accordance with Article 7 of this Protocol.

Artikel 2

Bestämmelserna i detta protokoll tillämpas endast på observatoriet Roque de los Muchachos. En utvidgning att gälla andra observatorier förutsätter signatärorganens enhälliga beslut.

Article 2

The provisions of this Protocol shall apply exclusively to the Observatory of Roque de los Muchachos. Its extension to other observatories shall require the unanimous agreement of the Signatory Bodies.

Artikel 3

Avtal om teleskop

(1) Beträffande andra än IAC:s teleskop som man vill placera i något observatorium uppgörs avtal mellan IAC och övriga användarinstitutioner med förhandssamtycke av PIAC (byggnadernas placering, byggnadsplan och miljöskydd) och av CCI (inverkan på övriga användarinstitutioner) samt av det signatärorgan som är av samma

Article 3

Agreements Concerning the Telescope Installations

(1) Each telescope installation other than those of the IAC which it is desired to establish in an observatory shall be the subject of an agreement between the IAC and the other User Institutions, with the prior consent of the PIAC (with regard to the siting of buildings, building plans and the protection of the environment) and of the CCI

nationalitet som ifrågavarande användarinstitution. Dessa avtal förutsätter CSIS:s godkännande och denna organisation skall garantera alla IAC:s förpliktelser i varje avtal.

(2) I avtalen mellan IAC och övriga användarinstitutioner ges övriga användarinstitutioner rätt att använda observatoriets mark för uppförande av teleskop samt rätt för dessa användarinstitutioner och av dem befullmäktigade personer att använda teleskopanläggningarna. För denna användning debiteras bruksavgift för gemensamma tjänster i enlighet med punkterna 2, 3 och 4 i artikel 5 i detta protokoll.

(3) I avtalen mellan IAC och övriga användarinstitutioner skall ingå fullständiga uppgifter om de föreslagna teleskopanläggningarna, däri inbegripet

byggnadernas placering och byggnadsplan,

specifiering av teleskopen och kringutrustning, deras funktion och användning, uppskattning av direkta och kommande behov gällande gemensamma tjänster.

(4) IAC kan uppföra teleskop i observatorier endast med förhandssamtycke av CCI (inverkan på övriga användarinstitutioner):

(with regard to those aspects which may affect other User Institutions) and with the concurrence of the Signatory Body of this Protocol which shall be of the same nationality as the User Institution. These agreements shall require the approval of the CSIC, and this organisation shall guarantee all the commitments undertaken by the IAC in each one of these agreements.

(2) The agreements between the IAC and the other User Institutions shall grant the latter the right to use the land in an observatory for the purpose of constructing telescope installations and to these User Institutions and the persons authorised by them the right to use the telescope installations, such use being subject to payment for the use of the common facilities as is laid down in Article 5, paragraphs (2), (3) and (4) of this Protocol.

(3) The agreements between the IAC and the other User Institutions shall contain full details of the proposed telescope installations, including:

The siting and plans of buildings;

Specifications, operation and use of the telescopes and their associated instruments;

An estimate of immediate and future needs in respect of the common facilities.

(4) The IAC may establish telescope installations in an observatory only with the prior consent of the CCI (with regard to those aspects which may affect other User Institutions).

Artikel 4

Fördelning av observationstid samt vetenskapligt och tekniskt samarbete

(1) I enlighet med bestämmelserna i artikel 5 i överenskommelsen om astrofysiskt samarbete

(a) skall Spanien avgiftsfritt ha till sitt förfogande minst 20 % av vart och ett av de på observatoriet uppförda teleskopens och instrumentens observationstid med undantag för normala kostnader för det förbrukningsmaterial som krävs för observationer. Denna tid skall fördelas mellan spanska

Article 4

Allocation of Observing Time and Scientific and Technical Cooperation

(1) In accordance with, the provisions of Article 5 of the Agreement on Cooperation in Astrophysics:

(a) Spain shall have at its disposal at least 20% of the observing time of each of the telescopes and instruments installed in an observatory free of charge, except for the normal costs of consumable material required for observations. This time, on the responsibility of the IAC, shall be for the

forskningsinstitut och användarinstitutioner av vilken nationalitet som helst enligt IAC:s övervägande.

(b) Dessutom tilldelas minst ytterligare 5 % av var och en av teleskopanläggningarnas observationstid för samarbetsprogram mellan användarinstitutionerna, vari inbegrips IAC. Varje användarinstitution, och med IAC:s samtycke vilken spansk institution som helst, skall ha rätt att delta i varje sådant program, om den så önskar.

(c) Vid samarbetet vid utbildning av spansk vetenskaplig och teknisk personal skall man sträva till att främja sådana samarbetsprogram i vilka sådan personal kan delta.

(2) Vid behov skall observationstiden fördelas jämnt mellan Spanien och samarbetsprogrammen under olika årstider och månfasar. Eventuella tvister hänskjuts till CCI, som fattar beslut i saken.

(3) För fördelningen av resterande observationstid svarar ifrågavarande forskningsinstitut som använder teleskoptjänsterna.

(4) Under kalenderåret tilldelad men oanvänd tid kan inte överföras till omedelbart följande kalenderår.

(5) Alla som använder teleskop eller instrument skall följa av ifrågavarande användarinstitut utfärdade bruksregler.

(6) Alla som använder gemensamma tjänster skall följa av IAC uppgjorda och av CCI godkända bruksregler för gemensamma tjänster.

Artikel 5

Finansieringsbestämmelser

(1) För kostnaderna för varje teleskop svarar användarinstitutionen, såvida gällande avtal inte omfattar andra villkor. För driftskostnaderna, inbegripet personalutgifterna för personal i direkt arbetsförhållande till användarinstitutionen, svarar användarinstitutionen.

use of Spanish Institutions and other collaborating Institutions of any nationality.

(b) Provision shall be made for the allocation of at least an additional 5 % of the observing time of each of the telescope installations to collaborative programmes between User Institutions including the IAC. Each User Institution, and, with the agreement of the IAC, any Spanish Institution, shall have the right to join in each such programme if it so wishes.

(c) In the case of cooperation in the training of Spanish scientific and technical personnel in the field of Astrophysics, endeavours will be made to encourage collaborative programmes in which such personnel may take part.

(2) The allocation of observing time to Spain and to collaborative programmes shall, where appropriate, be apportioned in an equitable manner in the various seasons of the year and phases of the Moon. Any dispute shall be referred to the CCI which shall give a decision on the matter.

(3) Responsibility for the allocation of the remaining observing time shall lie with the User Institutions of the particular telescope.

(4) Periods of time allocated but not taken up during a calendar year may not be transferred for use to the year immediately following or to subsequent years.

(5) All persons using any telescope or instrument shall observe the rules for their operation laid down by the appropriate User Institution.

(6) All persons using the common facilities shall observe the rules for the use of the common facilities established by the IAC and approved by the CCI.

Article 5

Financial Provisions

(1) The cost of each telescope installation shall be borne by the User Institution, unless other conditions are laid down in an appropriate agreement. The maintenance costs, including the cost of all the staff directly employed in its service shall be borne by the User Institution.

(2) I mån av möjlighet svarar användarinstitutionerna för periodiska utgifter i enlighet med användningsgraden. Sådana gemensamme tjänster är el, telefon, telex, personalbostäder, inkvartering, restaurangtjänster, kontor och annat dylikt.

(3) För sådana periodiska utgifter som är svåra att specificera i enlighet med punkt 2 i denna artikel svarar användarinstitutionerna i den proportion CCI bestämmer. Sådana utgifter är:

(a) utgifter för all personal i underhålls-, administrations- och säkerhetsutgifter,

(b) alla övriga utgifter, som är svåra att specificera (tomt, inventarier, byggnads- och reparationsarbeten, underhåll och dylikt).

(4) CCI grundar för IAC av de betalningsandelar användarinstitutionerna erlägger en fond, genom vilken IAC kan sköta utgifterna för gemensamma tjänster tills de debiteras användarinstitutionerna i vederbörlig proportion. Användarinstitution har rätt att få tillbaka vad den erlagt fonden då ifrågavarande teleskopavtal upphör.

(2) Whenever possible, recurrent expenditure on common facilities shall be borne by the User Institutions according to the amount of use of the services received. These common facilities shall include electricity, telephone, telex, hostels, housing, restaurant service, offices and other matters of a similar nature.

(3) Recurrent expenditure which cannot be easily differentiated in accordance with paragraph (2) of this Article shall be borne by the User Institutions in proportions which the CCI shall determine. Such expenditure includes:

(a) The costs of all personnel assigned to the maintenance, administration and security services and other matters of a similar nature.

(b) All other charges derived from services which cannot be clearly differentiated (site, equipment, construction and repair work, maintenance and other matters of a similar nature).

(4) The CCI shall provide a fund to the IAC with contributions from the User Institutions to enable that Institute to deal with the charges for the common facilities before they are billed to those Institutions in the proportions appropriate to them. A User Institution shall be entitled to the return of its contribution to the fund on termination of the corresponding telescope installation agreement.

Artikel 6

Administrativa bestämmelser för observatoriet

IAC

(a) anordnar sådana gemensamma tjänster för sakenligt bruk av teleskopen som CCI finner ändamålsenliga och som kan förverkligas,

(b) avtalar med CCI om bruksavgifter för gemensamma tjänster.

Article 6

Administrative Provisions Concerning an Observatory

The IAC shall be responsible for:

(a) Providing common facilities for the proper operation of the telescope installations which are deemed appropriate by the CCI and which can be established.

(b) Agreeing with the CCI on the amount to be paid for the use of common facilities.

Artikel 7

Bestämmelser om internationellt deltagande

(1) En internationell vetenskaplig kommitté grundas (CCI), för att det internationella vetenskapliga samfundet kan dra fördel av Kanarieöarnas naturliga fördelar vid astrofysisk forskning och för att ge användarinstitutionerna faktisk talan vid beslutsfattandet rörande teleskopens användning.

(2) CCI består av:
CSIC:s representant,
en representant för La Laguna universitet,

en representant för Spaniens nationella astronomiska kommitté (Comision Nacional De Astronomia de España),
representanter för alla övriga användarinstitutioner än CSIC,

IAC:s direktör,
en meriterad forskare, som inte är medborgare hos någon avtalspart och som utses till extraordinarie medlem utan rösträtt av Europeiska vetenskapliga fonden.

(3) CCI utser bland sina medlemmar, förutom den av Europeiska vetenskapliga fonden utsedda forskaren, en ordförande och en viceordförande, som representerar olika nationaliteter. Mandatperioden är två år. Varje ordförande skall vara av annan nationalitet än sin föregångare.

(4) CCI, som vid behov använder sig av underkommittéers råd i specialfrågor, handhar följande uppgifter:

(a) förenhetligar kraven på enskilda teleskop, användningen eller ändringar av gemensamma tjänster, så att de kan meddelas IAC för behandling,

(b) godkänner i artikel 5 punkterna 2, 3 och 4 avsedda utgifter och andra finansieringsarrangemang,

(c) godkänner nya avtal om teleskop med beaktande av eventuell inverkan på övriga användarinstitutioner,

Article 7

Provisions Concerning International Participation

(1) An International Scientific Committee (CCI) shall be set up for the purpose of enabling the International scientific community to make use of the natural advantages of the Canary Islands for astrophysical research and affording the Signatory Bodies an effective voice in the decision making with regard to the use of telescope installations.

(2) The CCI shall consist of:
A representative of the CSIC;

A representative of the University of La Laguna;

A representative of the Comisión Nacional de Astronomia de España (National Astronomy Commission of Spain);

A representative of each of the Signatory Bodies other than the CSIC;

The Director of the IAC;

An eminent scientist, who is not a national of any of the Contracting Parties, appointed by the European Science Foundation as assessor without the right to vote.

(3) The CCI shall elect a President and Vice-President, each of a different nationality, from among its members other than the scientist appointed by the European Science Foundation. Their terms of office shall be for two years. Each President shall be of a different nationality from that of his predecessor.

(4) The CCI, availing itself of the advice of Sub-Committees for specific questions, where it deems this appropriate, shall be responsible for the following functions:

(a) Coordinating, for their submission to the IAC, the requirements of the individual telescope installations in respect of the use or modification of the common facilities;

(b) Approving the expenditure and other financial arrangements referred to in Article 5 paragraphs (2), (3) and (4);

(c) Approving new agreements for telescope installations with regard to those aspects which may affect other User Institutions;

(d) samordnande av den gemensamma vetenskapliga verksamheten fördelad på samforskningsprojekt under observationstiden, med beaktande av bestämmelser i teleskopavtal, vilka alltid har företräde,

(e) årliga berättelser om den vetenskapliga verksamheten i observatoriet,

(f) uppgörande av regler för fördelning av observationstid i enlighet med artikel 4 i detta protokoll.

(g) övriga frågor som kan uppstå medan ett observatorium utvecklas och används.

(5) Alla CCI:s beslut förutsätter enhälligt godkännande av CSIC:s representant (den som röstar för alla spanska institutioner som är representerade i CCI) och alla representeranter för övriga signatärorgan.

(6) Om CCI inte uppnår ett enhälligt beslut, skall diskussionen skjutas upp till ett möte som skall hållas inom minst tjugoåtta och högst femtiosex dagar. Om ett enhälligt beslut inte kan uppnås vid detta möte beroende på enbart en röstberättigad CCI-medlems motstånd, kan vilken som helst annan röstberättigad CCI-medlem, i enlighet med den procedur för tvistlösning som bestäms i artikel 11 i detta protokoll, överföra frågan om huruvida den avvikande medlemmens vägran att samtycka är grundad.

(7) Kan CCI-medlem inte delta i sammanträdet, kan en ställföreträdare använda hans befogenheter eller så kan i artikel 5 avsedda institutioner sända sin röst per post eller telex.

(8) CCI kan inrätta tillfälliga eller permanenta underkommittéer för specialfrågor. Dessa underkommittéers uppgifter bestäms av CCI.

(d) Coordinating the joint scientific activities within the observing time allotted to collaborative research projects, always taking into account the provisions of the agreements for telescope installations which shall always have priority;

(e) Producing annual reports on the scientific activities carried on in an observatory;

(f) Drawing up rules for the allocation of observing time in accordance with Article 4 of this Protocol;

(g) Any other matter which may arise during the development and use of an observatory.

(5) All decisions of the CCI shall require the unanimous approval of the representative of the CSIC (who shall vote on behalf of all the representatives of all the Spanish bodies represented on the CCI) and of the representatives of all the other Signatory Bodies.

(6) If a unanimous decision cannot be reached by the CCI the discussion shall be postponed until a meeting which shall be held within a period of not less than twenty-eight days and not more than fifty-six days. If a unanimous decision cannot be reached at this meeting owing to the opposition of only one of the members of the CCI with the right to vote, any of the other members with the right to vote may refer to arbitration the question of the reasonableness of the dissident member's refusal to agree, in accordance with the procedure for resolving disputes laid down in Article 11 of this Protocol.

(7) If a member of the CCI is unable to attend the meeting, his powers may be exercised by a substitute or the votes of the Bodies referred to in paragraph (5) of this Article may be sent by post or telex.

(8) The CCI may set up temporary or permanent Sub-Committees to advise on specific questions. The terms of reference of these Sub-Committees shall be laid down by the CCI.

Artikel 8

Tredje land

Användarinstitutionerna kan förhandla med sådana forskningsinstitut som verkar i annan stat än de, vilka undertecknat överenskommelsen om astrofysiskt samarbete, att en del av deras egen observationstid överförs på andra, sedan tiden fördelats på sätt som avses i artikel 4. Sådan överlåtelse skall meddelas CSIC och CCI. Forskare från sådana länder som använder observationstid har vid användningen av observatoriet samma förmåner som forskare från användarinstitution.

Artikel 9

Personal

(1) Personal för gemensamma tjänster anställs av IAC med beaktande av CCI:s krav.

(2) Teleskopens underhållspersonal anställs av ifrågavarande användarinstitution, som skall sträva till att i mån av möjlighet anställa spansk personal.

(3) Lokal spansk personal anställd av IAC eller övriga användarinstitutioner är underkastad gällande spansk lagstiftning.

Artikel 10

Äganderätt

Teleskop och andra instrument som användarinstitutionerna upprättar i observatoriet förblir i den ursprungliga ägarens ägo, fastän teleskopavtalen upphör, såvida inget annat följer av överlåtelse av äganderätt eller avtal. Föreligger inte överlåtelse av äganderätt eller avtal om saken skall forskningsinstitut på begäran av CCI eller CSIC avlägsna teleskopet och instrumenten.

Article 8

Third Countries

The User Institutions may negotiate with institutions in States which are not parties to the Agreement on Cooperation in Astrophysics, the transfer of part of their own observing time once the allocation of time has been made in accordance with Article 4 of this Protocol. The CSIC and the CCI shall be notified of such arrangements. The researchers invited from these countries who use that observing time shall enjoy the same privileges in the use of an observatory as the scientists of the User Institutions.

Article 9

Staff

(1) The staff needed for the common facilities shall be engaged by the IAC, taking into account the requirements of the CCI.

(2) The maintenance staff of the telescope installations shall be engaged by the Institutions operating these installations which shall endeavour, whenever possible, to engage Spanish staff.

(3) The Spanish staff locally engaged by the IAC or the other User Institutions shall be subject to the relevant Spanish laws.

Article 10

Ownership

The telescopes and other equipment installed in an observatory by the various Institutions shall continue to belong to their original owners, even in the case of termination of the agreements on telescope installations, unless otherwise provided for by a transfer or an agreement. If there is no transfer or agreement, the Institution affected shall remove its telescope or other equipment if the CCI or the CSIC so request.

Artikel 11

Biläggande av tvist

Alla sådana tvister mellan användarinstitutionerna om tolkning och tillämpning av detta protokoll som inte annars kan lösas, avgörs i enlighet med internationella handelskammarens förliknings- och skiljemanregler av en eller flera skiljemän, som utsetts i enlighet med internationella handelskammarens regler och vars beslut binder alla signatörorgan.

Artikel 12

Ikraftträdande

(1) Detta protokoll träder i kraft beträffande vart signatörorgan den dag då överenskommelsen om astrofysiskt samarbete träder i kraft för ifrågavarande avtalspart eller avtalsparten börjar tillämpa den temporärt i enlighet med artikel 15 punkt 2 eller 3 i överenskommelsen.

(2) Tillträder stat ovannämnda avtal träder detta protokoll -som undertecknas av ifrågavarande stats nationella forskningsinstitut- för ifrågavarande instituts del i kraft den dag då anslutningen träder i kraft.

(3) Detta protokoll förblir i kraft beträffande varje användarinstitut (även anslutande staters användarinstitutioner) så länge som överenskommelsen är i kraft eller tillämpas temporärt på stat av vars nationalitet ifrågavarande institution är.

Uppgjort i S.C.Palma på Kanarieöarna den 26 maj 1979 på spanska och engelska språken, vilka texter äger lika vitsord.

Article 11

Resolution of Disputes

All disputes arising between the Signatory Bodies concerning the interpretation or application of this Protocol which cannot be resolved otherwise shall be resolved in accordance with the Rules of Conciliation and Arbitration of the International Chamber of Commerce by one or more arbiters appointed in accordance with its Rules, whose decisions shall be binding on all the Signatory Bodies.

Article 12

Duration

(1) This Protocol shall enter into force for each Signatory Body on the date on which the Agreement on Cooperation in Astrophysics enters into force for, or is provisionally applied by, its Contracting Party in accordance with Article 15, paragraph (2) or (3) thereof.

(2) In the event of accession by a State to the Agreement referred to in the preceding paragraph, this Protocol - which shall be signed by a Body of the nationality of that State - shall enter into force in respect of that Body on the date on which the accession becomes effective.

(3) This Protocol shall continue in force in respect of each of the Signatory Bodies (including the Signatory Bodies of States which accede to the Agreement) during the period in which the Agreement is in force or is provisionally applied in respect of the State whose nationality such Body holds.

Done at S/C Palma (Canarias) this 26th day of May 1979 in the Spanish and English languages, both texts being equally authoritative.

**TILLÄGG TILL PROTOKOLLET OM
ASTROFYSISKT FORSKNINGSSAM-
ARBETE MELLAN KONUNGARIKET
SPANIENS, KONUNGARIKET DAN-
MARKS, FÖRENADE KONUNGA-
RIKET STOR-BRITANNIEN OCH
NORDIRLANDS OCH KONUNGA-
RIKET SVERIGES REGERINGAR**

1. Beaktande av att Förbundsrepubliken Tyskland anhöllit om att få ansluta sig till överenskommelsen om astrofysiskt samarbete samt till protokollet mellan Konungariket Spaniens, Konungariket Danmarks, Förenade Konungariket Stor-Britannien och Nordirlands och Konungariket Sveriges regeringar som undertecknades i Santa Cruz de La Palma den 26 maj 1979 och publicerades den 6 juli 1979 som officiellt meddelande nr 161, anser signatörorganen, att följande tillägg till protokollet om astrofysiskt samarbete måste göras:

Ovan nämnda protokoll, som hänvisar endast till observatoriet Roque de los Muchachos, utvidgas att omfatta även Teides observatorium i enlighet med protokollets stadgar, förutom ändringarna som gjorts med detta tillägg.

1. Roque de los Muchachos observatorium och Teides observatorium utgör två skilda enheter vad gäller finansieringen och har inga inbördes ekonomiska förpliktelser.

2. Teleskopen som vid tiden för undertecknandet av detta tillägg finns i Teides observatorium anses motsvara bestämmelserna i artikel 9.1. i regeringarnas överenskommelse.

3. Sådana teleskop i Teides observatorium som tillhör endera IAC (Instituto de Astrofísica de Canarias) eller organisationer som inte hör till signatärländerna för protokollet

**ADDENDUM TO THE PROTOCOL
ON COOPERATION IN ASTRO-
PHYSICAL RESEARCH BETWEEN
THE GOVERNMENTS OF THE
KINGDOM OF SPAIN, THE KING-
DOM OF DENMARK, THE UNITED
KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND
NORTHERN IRELAND AND THE
KINGDOM OF SWEDEN.**

In view of the request by the Federal Republic of Germany to join the agreement on cooperation in astrophysical research and the protocol between the governments of the Kingdom of Spain, the Kingdom of Denmark, the United Kingdom of Great-Britain and Northern Ireland and the Kingdom of Sweden, signed in Santa Cruz de La Palma on the 26th of May of 1979, and published in the official State bulletin no.161 on the 6th of July of 1979, the signatory bodies consider that it is necessary to introduce an addendum to the protocol on cooperation in astrophysical research in the following terms:

The aforementioned protocol referring exclusively to the Observatory at Roque de los Muchachos shall be extended to include the Observatory of Teide in accordance with the provisions of the Protocol with the exception of the modifications introduced by the present Addendum.

1. The Observatory of Roque de los Muchachos and the Observatory of Teide shall with respect to financial responsibilities form two separate units with no mutual economic obligations.

2. The installations existing at the Observatory of Teide at the time of signature of the present Addendum shall be regarded as fulfilling the provisions of Article 9,1 of the intergovernmental agreements.

3. The telescopic installations at the Observatory of Teide belonging either to the IAC (Instituto de Astrofísica de Canarias), or to organisations of countries other than

eller tillägget och har avtal med IAC, tillämpas inte bestämmelserna i överenskommelsen från Santa Cruz av den 26 maj 1979 eller bestämmelserna i detta tillägg. IAC kan innefatta sina egna teleskop till dessa avtal genom att endast meddela CCI härom.

4. Observationstiden skall vid behov fördelas jämnt mellan Spanien och samarbetsprogrammen under olika årstider och månfasar samt under perioder som ger en kvalitetsmässigt utomordentlig solbild. Eventuella tvister hänskjuts till CCI, som avgör saken.

5. Alla CCI:s beslut förutsätter enhälligt godkännande av CSIC: s representant (den som röstar för alla spanska institutioner som är representerade i CCI) och alla representanter för övriga signatärorgan, förutom beslut som rör ärenden som endast gäller ett observatorium och inte direkt berör alla signatärorgan. I sådana fall förutsätts endast enhälligt beslut av CSIC:s representant (den som röstar för alla spanska institutioner som är representerade i CCI) och alla sådana representanter för signatärorgan vilkas länder installerat teleskopen i ifrågavarande observatorium.

6. Med beaktande av den genom förordningen 7/1982 av den 30 april 1982 på konunglig lags nivå stadgade nya juridiska personligheten för Instituto de Astrofísica de Canaria (IAC) tar den åt sig själv det under Höga rådet för Spaniens vetenskapliga forskning hörande IAC:s uppgifter, uppgifter motsvarande rättigheter och skyldigheter, rättigheter och skyldigheter samt ersätter dess avtalsenliga rättigheter och skyldigheter som det tidigare IAC haft före ovan nämnda förordnings ikraftträdande. Därför anses hänvisningar till IAC hänföra sig till Instituto de Astrofísica de Canarias, som är ett genom förordningen av konunglig lagnivå 7/1982 av den 30 april 1982 grundat offentligt konsortium. Där-

the Signatories to the Protocol and the present Addendum which at present have agreements with the IAC, shall not be covered by the provisions of the agreement signed in Santa Cruz on 26 May 1979 and those of the present Addendum. The IAC may include its own telescopic installations in these agreements by simply notifying the CCI.

4. The allocation of observing time to Spain and to collaborative programmes shall, where appropriate, be apportioned in an equitable manner for the various seasons of the year and phases of the moon and for periods known to offer a solar image of excellent quality. Any dispute shall be referred to the CCI which shall give a decision on the matter.

5. All decisions of the CCI shall require the unanimous approval of the representative of the CSIC (on behalf of all Spanish organisations represented in the CCI) and of the representatives of all the other Signatory Bodies with the exception of decisions on questions which refer to only one observatory and do not directly affect all the Signatories to the Protocol and the Addendum. In such cases the decisions of the CCI shall require only the unanimous approval of the representatives of the CSIC (on behalf of all Spanish organisations represented in the CCI) and of the representatives of all the Signatory Bodies which have telescopic installations from their respective countries in that observatory.

6. In view of the new legal personality of the Instituto de Astrofísica de Canarias established by the Royal Decree-Law 7/1982 of 30 April, the Said Institute assumes the functions, rights and obligations corresponding to the former Instituto de Astrofísica de Canarias dependent on the Consejo Superior de Investigaciones Científicas, and replace it with regard to the rights and obligations of a contractual nature acquired by the former prior to the entry into force of the abovementioned Royal Decree-Law. Whenever reference is made to the IAC, therefore, this will be understood to mean the Instituto de Astrofísica de Canarias, a public arrangement consortium, created by the Royal Decree-Law 7/1982 of

för avlägsnas ur protokollet slutet av artikel 3 punkt 1, där konstateras "Dessa avtal förutsätter CSIC:s godkännande och denna organisation skall garantera alla IAC:s förpliktelser i varje avtal".

7. Alla hänvisningar i protokollet till IAC:s direktion PIAC ersätts med hänvisning till IAC:s förvaltningsråd CRIAC, som är IAC:s nya förvaltningsorgan. Därför bör artikel 1 punkt g i protokollet lyda:

"Instituto de Astrofísica de Canarias förvaltningsråd (CRIAC): IAC:s förvaltningsorgan, som svarar för beslut om administration och ekonomi och med vars hjälp statsförvaltningen, delområdesförvaltningen för Kanarieöarna (Junta de Canarias), La Laguna universitet och Höga rådet för Spaniens vetenskapliga forskning handhar sina uppgifter".

Uppgjort i Madrid den 8 april 1983 på spanska och engelska språken, vilka texter äger samma vitsord.

30 April, and consequently the final part of point 1 of Article III of the Protocol, which states, "These agreements shall require the approval of the CSIC and this organisation shall guarantee all the commitments undertaken by the IAC in each one of these agreements" shall be deleted.

7. All references to the "Patronato of the IAC" in the Protocol shall be replaced by "Governing Council of the IAC", which is the new Governing body of the IAC. Section (g) of Article 1 of the Protocol should therefore, in accordance with the Article III of the above-mentioned Royal Decree-Law 7/1982, be drawn up as follows:

"Governing Council of the Instituto de Astrofísica de Canarias" (CRIAC): Managing Body of the IAC, responsible for decisions on administrative and economic matters, through which the State Administration, the Junta de Canarias, the University of La Laguna and the Consejo Superior de Investigaciones Científicas will carry out their respective duties"

Done at Madrid this 8th day of April 1983 in the Spanish and English languages, both texts being equally authoritative.